

รายงานฉบับสมบูรณ์

โครงการศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งสำนักงาน
ที่ปรึกษาด้านอุตสาหกรรมในต่างประเทศ (สทอ.)
ระยะที่ 1

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
กระทรวงอุตสาหกรรม

จัดทำโดย
ศูนย์อาเซียน-จีนศึกษา
สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์
มีนาคม 2562

รายนามคณะนักวิจัย

หัวหน้าโครงการ

ดร. พิษณุ เจริญมหาสาร

ที่ปรึกษาด้านการศึกษา สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์

ผู้ช่วยหัวหน้าโครงการ

Prof. Dr. Tang Zhimin

คณบดี วิทยาลัยนานาชาติ และผู้อำนวยการศูนย์อาเซียน - จีนศึกษา

สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์

นักวิจัย

1. นางสาวอรสา รัตนอมริมย์

ผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์อาเซียน - จีนศึกษา สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์

2. นางสาวสรวรรณ พ่วงแสง

นักวิจัยศูนย์อาเซียน - จีนศึกษา สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์

ผู้ช่วยนักวิจัย

1. นางสาวศิริลักษณ์ พรหมรักษ์

ผู้ช่วยนักวิจัยศูนย์อาเซียน - จีนศึกษา สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์

2. นางสาวภัทรลักษณ์ วัฒนานุสิทธิ์

ผู้ช่วยนักวิจัยศูนย์อาเซียน - จีนศึกษา สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์

คำนำ

ความสัมพันธ์ไทย-จีน มีการติดต่อสัมพันธ์ระหว่างกันมาช้านานและมีแนวโน้มการพัฒนาร่วมกันอย่างต่อเนื่อง มีเสถียรภาพยิ่งขึ้น จากความสัมพันธ์ด้านวัฒนธรรม ด้านเศรษฐกิจในอดีต สู่ความสัมพันธ์ผ่านความร่วมมือด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมของภาคอุตสาหกรรม ซึ่งจีนทุ่มเทให้กับการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่มีความทัดเทียมระดับโลก อีกทั้งนำมาประยุกต์ใช้ในภาคอุตสาหกรรมก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจของจีนอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันทั้งไทยและจีนเป็นประเทศกำลังพัฒนาที่สำคัญในทวีปเอเชีย ซึ่งต่างมีนโยบายที่จะอาศัยการพัฒนาของภาคอุตสาหกรรมเป็นแรงขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่อนำพาประเทศหลุดพ้นจากความยากจนและยกระดับสู่การเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว โดยจีนมีนโยบายสำหรับการพัฒนาอุตสาหกรรมด้วยการผลิตสินค้านวัตกรรมไฮเทคเพื่อลบภาพลักษณ์สินค้าคุณภาพต่ำในอดีตตาม “ยุทธศาสตร์ Made in China 2025” ขณะที่ไทยมี “ยุทธศาสตร์ Thailand 4.0” เพื่อการปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจด้วยการพัฒนาภาคอุตสาหกรรมให้เป็นไปในลักษณะของการเพิ่มมูลค่า (Value Added)

กระทรวงอุตสาหกรรมเล็งเห็นศักยภาพการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมในภาคอุตสาหกรรมของจีน รวมทั้งประโยชน์ที่จะได้รับจากความร่วมมือโดยเฉพาะด้าน Technology Transfer จึงมีแนวคิดที่จะจัดตั้งสำนักงานที่ปรึกษาด้านอุตสาหกรรมไทยในจีน เพื่อเป็นศูนย์กลางประสานความร่วมมือ การแลกเปลี่ยนความรู้ วิทยาการ และด้าน Technology Transfer ระหว่าง 2 ประเทศ ด้วยเหตุนี้ สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรมจึงได้มอบหมายให้ศูนย์อาเซียน-จีนศึกษา สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ เป็นที่ปรึกษา “โครงการศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งสำนักงานที่ปรึกษาด้านอุตสาหกรรมในต่างประเทศ (สทอ.) ระยะที่ 1” นี้ เพื่อดำเนินการศึกษาวินิจฉัย วิเคราะห์ข้อมูลและจัดทำข้อเสนอแนะเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการจัดตั้งสำนักงานที่ปรึกษาด้านอุตสาหกรรมไทยในจีนในอนาคต ตลอดจนได้จัดงานสัมมนาเพื่อเผยแพร่ผลการศึกษาและเพื่อกระตุ้นการรับรู้ของภาคประชาชนเกี่ยวกับความสำคัญและความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมของภาคอุตสาหกรรมจีน

ศูนย์อาเซียน-จีนศึกษา สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานฉบับนี้จะสามารถใช้เป็นข้อมูลประกอบกำหนดหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้เห็นถึงเหตุผลความจำเป็นและประโยชน์ที่จะเกิดขึ้น หากมีการจัดตั้งสำนักงานที่ปรึกษาด้านอุตสาหกรรมไทยในจีนในอนาคต รวมทั้งแนวทางการกำหนดภาระหน้าที่และโครงสร้างองค์กร เพื่อให้สำนักงานที่ปรึกษาด้านอุตสาหกรรมไทยในจีนสามารถเป็นกลไกขับเคลื่อนสำคัญในการเชื่อมโยงความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมของภาคอุตสาหกรรมจากจีนสู่ไทย เพื่อประโยชน์สูงสุดให้เกิดขึ้นแก่การพัฒนาประเทศไทยทางด้านเศรษฐกิจโดยทางเฉพาะภาคอุตสาหกรรมไทย รวมทั้งมีส่วนช่วยในการยกระดับความสัมพันธ์อันดีระหว่างจีน-ไทย ให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

คณะวิจัย
มีนาคม 2562

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัย “โครงการศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งสำนักงานที่ปรึกษาด้านอุตสาหกรรมในต่างประเทศ (สทอ.) ระยะที่ 1” นี้ ได้มีดำเนินการเก็บข้อมูลและลงพื้นที่วิจัยภาคสนาม โดยแบ่งเป็น 2 ช่วง สำคัญ คือ การเก็บข้อมูลช่วงแรกในประเทศไทย จากการสัมภาษณ์หน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนไทยที่เกี่ยวข้องกับภาคอุตสาหกรรม ซึ่งได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากหน่วยงานในสังกัดกระทรวงอุตสาหกรรม ประกอบด้วย นายพล โสหารขุน ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม นายศิริจุ จุลกะรัตน์ รองปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม นายณัฐพล รังสิตพล ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม นายไชยวัฒน์ ตั้งเกริกไธพาร ผู้อำนวยการกองบริหารมาตรฐานระหว่างประเทศ สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม นายศุภกิจ บุญศิริ ผู้อำนวยการกองส่งเสริมเทคโนโลยีความปลอดภัยโรงงาน กรมโรงงานอุตสาหกรรม นายนคร ศรีมงคล ผู้อำนวยการกองบริหารจัดการวัตถุอันตราย กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ นายเดชา จาตุธนพันธ์ รองอธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม นางสาว สุวรรณภูมิ นักบริการการลงทุน การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย นายสุวรรณชัย โลหะวัฒนกุล ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม นายสามารถ น้อยวัน ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย

คณะวิจัยยังได้เรียนรู้ประสบการณ์เกี่ยวกับการดำเนินงานของสำนักงานที่ปรึกษาด้านอุตสาหกรรมในต่างประเทศทั้งสองแห่งในปัจจุบัน จากการให้เกียรติสัมภาษณ์ของ นายบวร สัตยาวิฑูพิงศ์ อัครราชทูตที่ปรึกษา (ฝ่ายอุตสาหกรรม) ประจำสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น และนางกิตติ์สิริ แก้วพิพัฒน์ อัครราชทูตที่ปรึกษา (ฝ่ายอุตสาหกรรม) ประจำสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเวียนนา ประเทศออสเตรีย

นอกจากนั้นคณะวิจัยได้สัมภาษณ์หน่วยงานภาคเอกชนได้แก่ นายยุนตี จารุลักขณา China Business Director บริษัท ปูนซิเมนต์ไทย จำกัด

การเก็บข้อมูลในช่วงที่ 2 คณะผู้วิจัยได้เดินทางไปลงพื้นที่วิจัยที่สาธารณรัฐประชาชนจีน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ติดตามสถานการณ์ของภาคอุตสาหกรรมจีน เพื่อที่จะได้ศึกษาและทำการสังเคราะห์องค์ประกอบที่สำคัญ รวมทั้งปัจจัยที่ส่งเสริมหรือเป็นอุปสรรคในการจัดตั้งสำนักงานที่ปรึกษาด้านอุตสาหกรรมไทยในจีนเพิ่มเติม

ทั้งนี้ การลงพื้นที่วิจัยภาคสนามในประเทศจีนได้รับการอนุเคราะห์ประสานงานติดต่อและให้ข้อมูลอย่างดียิ่งจากนายมงคล วิเศษฐ์สัทม์ (อัครราชทูต) ร.ท.บรรพต อุชชิน (อัครราชทูตที่ปรึกษา) และนายพนา สถิตศาสตร์ (เลขานุการเอก) ประจำสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงปักกิ่ง, รวมทั้งได้รับความอนุเคราะห์ข้อมูลอย่างดียิ่งจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนจีน ประกอบด้วย Mr. Yi, Deputy Director General, Department of Industry and Information of Jilin Province, Mr.Wang Dazhi, Deputy Director General, Changchun Jingyue National High-tech Industrial Development Zone, Hi-tech Innovation Service Center, Mr.Zhang Qiyuan, Deputy Director General, Department of Industry and Information Technology of Shanxi Province Changchun, Mr.Li, Deputy Director General, State Administration for Market Regulation (SAMR), Mr.Li Beiguang Deputy Director General of Planning Division, Ministry of Industry and Information Technology (MIIT)

คณะวิจัยขอขอบคุณทุกท่านที่กล่าวมาแล้วข้างต้นสำหรับความเอื้ออาทรด้านข้อมูลและข้อเสนอแนะ ตลอดจนข้อคิดเห็นต่างๆ อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการทำวิจัย

สุดท้ายนี้ คณะผู้วิจัยขอขอบคุณ สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม ที่สนับสนุนทางด้านงบประมาณในการจัดทำวิจัย ตลอดจนอนุเคราะห์ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ รวมทั้งขอขอบคุณคณะผู้วิจัยทุกท่าน ที่ร่วมแรงร่วมใจทำงานวิจัยฉบับนี้จนบรรลุผลสำเร็จได้ดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า งานวิจัยชิ้นนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการเตรียมความพร้อมในการจัดตั้งสำนักงานที่ปรึกษาด้านอุตสาหกรรมไทยในจีน เพื่อเป็นหน่วยงานตัวแทนประสานงานในภาคอุตสาหกรรมโดยเฉพาะด้าน Technology Transfer ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาความร่วมมือกับประเทศจีนที่มีศักยภาพการพัฒนาของภาคอุตสาหกรรมระดับแนวหน้าของโลก เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมของภาคอุตสาหกรรมไทย

บทคัดย่อ

รายงานนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวางรากฐานภารกิจของกระทรวงอุตสาหกรรมของประเทศไทยในการจัดตั้งสำนักงานที่ปรึกษาด้านอุตสาหกรรมไทยในจีน ซึ่งมีวัตถุประสงค์การศึกษาวิจัย 3 ข้อ ดังนี้ (1) เพื่ออธิบายและจัดทำฐานข้อมูลรายอุตสาหกรรมและศักยภาพอุตสาหกรรมรายมณฑลของจีน (2) เพื่ออธิบายและจัดทำฐานข้อมูลอุตสาหกรรมสำหรับการเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ “Made in China 2025” กับอุตสาหกรรมเป้าหมายของไทยตามยุทธศาสตร์ Thailand 4.0 และ (3) เพื่ออธิบายถึงความจำเป็นในการจัดตั้งสำนักงานที่ปรึกษาด้านอุตสาหกรรมไทยในจีนและเสนอยุทธศาสตร์ในการจัดตั้งและยุทธศาสตร์การดำเนินงานของสำนักงานที่ปรึกษา ดังกล่าว สำหรับระเบียบวิธีวิจัยประกอบด้วย การเก็บข้อมูลการวิจัยขั้นทุติยภูมิ (Desk Research) การลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย (Field Trip) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และการจัดประชุมระดมความคิดเห็น (Focus Group) กับหน่วยงานราชการของกระทรวงอุตสาหกรรมไทยและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียฝ่ายจีน หน่วยงานราชการต่างๆ และตัวแทนจากภาคเอกชนของไทย ซึ่งหลังจากการแนะนำวัตถุประสงค์และระเบียบวิธีวิจัยโดยย่อแล้ว สามารถแบ่งเนื้อหาของรายงานออกเป็นบทต่างๆ ได้ต่อไปนี้

บทที่ 1 สถานภาพอุตสาหกรรมจีนในโลก

ประเทศจีนมีมูลค่าเพิ่มด้านอุตสาหกรรมและมูลค่าการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมสูงสุดในโลก ขณะเดียวกัน จีนเป็นผู้ผลิตผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมหลักหลากหลายชนิดรายใหญ่ที่สุดของโลก เป็นประเทศอุตสาหกรรมที่มีความสามารถในการแข่งขันมากที่สุด บริษัทจีนอยู่อันดับ 2 ในแง่ของจำนวนบริษัทที่ติดอันดับ Fortune 500 ดังนั้น สำนักงานที่ปรึกษาด้านอุตสาหกรรมไทยในจีนจึงจำเป็นต้องกระชับความสัมพันธ์กับยักษ์ใหญ่ด้านอุตสาหกรรมนี้

บทที่ 2 ข้อมูลภาคอุตสาหกรรมจีน

ภาคอุตสาหกรรมของจีนมีศักยภาพรายสาขาที่ครอบคลุมทุกประเภทอุตสาหกรรมมากที่สุดในโลก โดยเฉพาะ 5 ภาคอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพสูงสุดในโลก ประกอบด้วย คอมพิวเตอร์และอิเล็กทรอนิกส์ เคมีภัณฑ์ ยานยนต์ อุปกรณ์ไฟฟ้า และอุตสาหกรรมเกษตร รายงานวิจัยนี้ได้จัดทำฐานข้อมูล “120 บริษัทจีนที่ติดอันดับ Fortune 500” “บริษัทสาธิตอุตสาหกรรมการผลิตอัจฉริยะ 306 บริษัท” และ “บริษัทผู้ผลิตชั้นนำของจีน 500 บริษัท” เพื่อจับคู่กับ 10 อุตสาหกรรมเป้าหมายของไทยตามยุทธศาสตร์ Thailand 4.0 ดังนั้น สำนักงานที่ปรึกษาด้านอุตสาหกรรมไทยในจีนจึงจำเป็นต้องมีความรู้พิเศษเกี่ยวกับภาคอุตสาหกรรมจีนที่มีขอบเขตข้อมูลขนาดใหญ่และต้องเข้าใจความซับซ้อนเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain)

บทที่ 3 ข้อมูลอุตสาหกรรมจีนรายมณฑล

มณฑล 5 อันดับแรกของจีนที่มีศักยภาพด้านการผลิตผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม คือ เจียงซู ซานตง กวางตุ้ง เหอหนาน และเจ้อเจียง, มณฑล 5 อันดับแรกที่มีจำนวน SMEs มากที่สุด คือ เจียงซู กวางตุ้ง เจ้อเจียง ซานตง และเหอหนาน นอกจากนี้ การพัฒนาอุตสาหกรรมมีการกระจายตัวเชิงภูมิศาสตร์ครอบคลุมทั้ง 31 มณฑล/เขตปกครองของจีนแผ่นดินใหญ่ สะท้อนจากแหล่งที่มาของ 36 ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่สำคัญตำแหน่งที่ตั้งของบริษัทจีนที่ติดอันดับ Fortune 500 บริษัทอุตสาหกรรมการผลิตอัจฉริยะ บริษัทผู้ผลิตชั้นนำ 500 บริษัท ศูนย์นวัตกรรมอุตสาหกรรมการผลิตของมณฑลที่มุ่งเน้นความแตกต่างด้านนวัตกรรมตามยุทธศาสตร์ Made in China 2025 รายงานวิจัยนี้ได้จัดทำฐานข้อมูลเพื่อแสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยงกันระหว่างอุตสาหกรรมรายมณฑลของจีนกับยุทธศาสตร์ Thailand 4.0 ดังนั้น สำนักงานที่ปรึกษาด้านอุตสาหกรรมไทยในจีนมีความจำเป็นในการเชื่อมโยงอุตสาหกรรมรายมณฑลที่สำคัญของจีนกับการพัฒนาอุตสาหกรรมของไทย

บทที่ 4 โอกาสในการเชื่อมโยงระหว่าง Made in China 2025 กับ Thailand 4.0

จีนประกาศวิสัยทัศน์อย่างแรงกล้าเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ “Made in China 2025” ในการพัฒนา 10 กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย ได้แก่ เทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่ (New Generation IT) หุ่นยนต์และเครื่องจักรกลควบคุมด้วยคอมพิวเตอร์และระบบอัตโนมัติ (Advanced CNC machine tools & Robotics) การผลิตอุปกรณ์อากาศยานและยานอวกาศ (Aerospace & Aviation Equipment) อุปกรณ์วิศวกรรมทางทะเลและการต่อเรือไฮเทค (Marine Engineering Equipment & High Tech Ship) อุปกรณ์ระบบรางสมัยใหม่ (Advanced Equipment for Rail Transportation) ยานยนต์พลังงานใหม่และประหยัดพลังงาน (Energy Saving & New Energy Car) อุปกรณ์พลังงานไฟฟ้า (Equipment for Electric Power) อุปกรณ์เครื่องจักรกลทางการเกษตร (Equipment for Agricultural Machinery) วัสดุใหม่ (New Materials) ชีวการแพทย์และเครื่องมือแพทย์ประสิทธิภาพสูง (Biological Medicine & High Performance Medical Equipment) โดย 10 อุตสาหกรรมเป้าหมายของจีนนี้มีความสอดคล้องกันกับ 10 กลุ่มเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ Thailand 4.0 และสามารถเชื่อมโยงกับโครงการใน EEC ผ่านข้อริเริ่ม BRI ของจีน รายงานนี้ได้จัดทำฐานข้อมูลเพื่อจับคู่บริษัทและศักยภาพด้านอุตสาหกรรมรายมณฑลของจีนกับ 10 อุตสาหกรรมเป้าหมายของไทยตามยุทธศาสตร์ Thailand 4.0 เพื่อใช้กำหนดโอกาสความร่วมมือในอนาคต ดังนั้น สำนักงานที่ปรึกษาด้านอุตสาหกรรมไทยในจีนจำเป็นต้องสนับสนุนส่งเสริมความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ Made in China 2025 กับ ยุทธศาสตร์ Thailand 4.0 ซึ่งต้องอาศัยความรู้พิเศษเกี่ยวกับรายละเอียดการปฏิบัติงานและเทคนิคทางภาคอุตสาหกรรม

บทที่ 5 และ 6 สำนักงานที่ปรึกษาด้านอุตสาหกรรมไทยในจีน

คู่หุ้นส่วนความร่วมมือของกระทรวงอุตสาหกรรมของไทย (MOI) ในจีน คือ กระทรวงอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศ (MIIT) และสำนักงานบริหารจัดการกฎระเบียบตลาดแห่งรัฐ (SAMR) โดยรายงานฉบับนี้ได้วิเคราะห์บทบาทหน้าที่และโอกาสความร่วมมือในอนาคตของสำนักงานหรือหน่วยงานทั้ง 7 แห่งภายใต้สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรมไทย

ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งสำนักงานที่ปรึกษาด้านอุตสาหกรรมไทยในจีนสามารถวิเคราะห์ได้ 4 ด้าน ประกอบด้วย (1) ภาครัฐบาลจีนต่อภาครัฐบาลไทย (2) ภาครัฐกิจจีนต่อภาครัฐบาลไทย (3) ภาครัฐกิจไทยต่อภาครัฐบาลจีน (4) ภาครัฐกิจไทยและภาครัฐกิจจีน ทั้งนี้ สำนักงานที่ปรึกษา จะเสริมบทบาทของสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศของกระทรวงพาณิชย์ โดยอาศัยความเชี่ยวชาญพิเศษในการส่งเสริมการค้าผลิตภัณฑ์ที่ได้รับมาตรฐาน

ขณะเดียวกัน สำนักงานที่ปรึกษา จะเป็นส่วนเติมเต็มเสริมบทบาทด้านส่งเสริมการลงทุนของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) โดยอาศัยความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านในกระบวนการภายหลังจากมีการตัดสินใจลงทุน การเป็นส่วนเติมเต็มเสริมบทบาทเกี่ยวกับการส่งเสริมนวัตกรรมของกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยอาศัยความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านการประยุกต์ใช้นวัตกรรมในภาครัฐกิจและการยกระดับภาคอุตสาหกรรมของไทย นอกจากนี้ สำนักงานที่ปรึกษา จะนำเสนอมุมมองของการเชื่อมต่อห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) แทนที่การผลิตเพื่อการค้าหรือโครงการลงทุนเชิงเดี่ยว

ยุทธศาสตร์เพื่อการบรรลุภารกิจของสำนักงานที่ปรึกษาด้านอุตสาหกรรมไทยในจีนควรมีบทบาทและหน้า 8 ประการ ดังนี้ 1) การเป็นตัวแทน 2) การให้คำปรึกษาด้านนโยบาย 3) ความร่วมมืออุตสาหกรรม 4) การสื่อสาร 5) เวทีระหว่างประเทศ 6) การวิจัย 7) ทีมประเทศไทยและ 8) การบริการในประเทศ

สำหรับเมืองที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นที่ตั้งของสำนักงานที่ปรึกษาด้านอุตสาหกรรมไทยในจีน ประกอบด้วย เชียงใหม่ กรุงเทพฯ และกว๋างโจว โดยการให้คะแนนประเมินจากปัจจัย 5 ด้าน คือ (1) โอกาสการเข้าถึงหน่วยงานราชการของจีน (2) โอกาสการเข้าถึงบริษัทหลักสำคัญของจีน (3) การเป็นศูนย์กลางพลวัตการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของจีน (4) โอกาสการเข้าถึงภาค SMEs ของจีน และ (5) การเข้าร่วมทีมประเทศไทย (Team Thailand)

โครงสร้างของสำนักงานที่ปรึกษาด้านอุตสาหกรรมไทยในจีน ควรประกอบด้วยอัตราชุดที่ปรึกษา (ฝ่ายอุตสาหกรรม) 1 คน ที่ปรึกษาด้านอุตสาหกรรม 2 คน และเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น 3 คน งบประมาณสำหรับค่าเช่า วัสดุอุปกรณ์ และเงินเดือน ประมาณการอยู่ระหว่าง 6 ถึง 10 ล้านบาท อนึ่ง ขั้นตอนกระบวนการขออนุมัติจัดตั้งสำนักงานที่ปรึกษาด้านอุตสาหกรรมไทยในจีน จะต้องดำเนินเรื่องกับหน่วยงานราชการไทย ซึ่งอยู่บนพื้นฐานเดียวกับกรณีของกระทรวงอื่นในไทย

Abstract

This report is aimed to lay down the foundation work for the Ministry of Industry (MOI) of Thailand to set up the Office of Industrial Affairs of Thailand in China. It sets out to full fill three research objectives: 1) To describe and set up a database for the sectorial and provincial profile of industry in China; 2) To describe and set up a database for linking “Made in China 2025” and targeted industries in Thailand 4.0. 3) Justify the necessity for the Office of Industrial Affairs of Thailand in China, and propose the strategy for setting up such an office. The research methodology includes the desktop research, field trip, in-depth interview, and focused group discussion with officials of the MOI of Thailand and its counterparts in China, related government officials, representative of the private sectors in Thailand. After a brief introduction of the research objective and methodology, the main text of the report is divided into the following chapters:

Chapter 1: Chinese Industry in the World

China has the highest industrial value added and export value of manufactured goods in the world. It is the world largest producer of many key industrial products, most competitive industrial nation, as well as No.2 in terms of the number of Fortune 500 companies. The Office of Industrial Affairs of Thailand in China is thus necessary to strengthen the relationship with this industrial giant.

Chapter 2: Sectorial Profile of Chinese Industry

Besides the top 5 industrial sectors of computer & electronics, chemical, automobile, electric equipment and agro-industry, China has the most comprehensive industrial sectors in the world. A database is built up classifying the 120 Fortune 500 companies in China, 306 “Smart Manufacturing Demonstration Firms” and “Top 500 Manufacturing Firms in China” into sectors matching with the 10 sectors of Thailand 4.0. The Office of Industrial Affairs of Thailand in China is thus necessary with the special knowledge of this vast range of industrial sectors and an understanding of the complex supply chain relationship.

Chapter 3: Provincial Profile of Chinese Industry

The top 5 provincial units in China of industrial output are Jiangsu, Shandong, Guangdong, Henan & Zhejiang. The top 5 for number of SMEs are Jiangsu, Guangdong, Zhejiang, Shandong and Henan. There is also a wide geographic spread of industrial development in all 31 provincial units in mainland China, reflected by the source of 36 key industrial products, location of Fortune 500 companies, Smart Manufacturing Firms, Top 500 Manufacturing Firms, State Manufacturing Innovation Centre as well as the different focus of Made in China 2025. A database is built up to illustrate the relevance of each provincial unit to Thailand 4.0. The Office of Industrial Affairs of Thailand in China is thus necessary to connect these provincial units with the industrial development of Thailand.

Chapter 4: Opportunity for Linking Made in China 2025 & Thailand 4.0

China announced its ambitious vision of made in China 2025 in 10 target sectors: New advanced IT, Numerical Control Machines & Robot, Aerospace & Aeronautical Equipment, Marine Equipment & High-tech Shipping, Modern Rail Transport Equipment, New Energy Vehicles & Equipment, Power Equipment, New Materials, Biopharma & Advanced Medical Products, Agricultural Equipment. They have some common grounds with the 10 target sectors in Thailand 4.0, and may link to the projects in EEC through China's BRI. A database is built up to match major Chinese companies & related provincial units with the 10 target industries of Thailand 4.0 for identifying the future cooperation opportunity. The Office of Industrial Affairs of Thailand in China is necessary to facilitate the linkage between made in China 2025 and

Chapter 5 & 6 : Office of Industrial Affairs in China

The counterpart of MOI Thailand in China are Ministry of Industry & Information Technology (MIIT) and State Administration for Market Regulation (SAMR). The role and opportunity for future cooperation of all 7 offices or departments under the office of Permanent Secretary of MOI are identified.

The need of the stakeholders of the Office of Industrial Affairs of Thailand in China are identified in 4 areas: Thai government to Chinese government, Thai government to Chinese business, Chinese government to Thai business, and Thai business to Chinese business. The office will complement the role of trade promotion of MOC office with unique expertise on trade of products in right standard, complement the role of investment promotion of BOI office with unique expertise on operation after investment decision, complement the role of Innovation promotion of MOST office with unique expertise on business application of innovation and upgrading industry of Thailand. Moreover, the office will offer a perspective of supply chain connections instead of a single product in trade or a single project in investment.

The strategy to fulfil the mission of the Office of Industrial Affairs of Thailand in China is proposed in carrying out 8 roles and functions: 1) Representation, 2) Policy Advising, 3) Industrial Cooperation, 4) Communication, 5) International Stage, 6) Research, 7) Team Thailand and 8) Domestic Service.

Three cities, Shanghai, Beijing and Guangzhou are shortlisted for the location of the Office of Industrial Affairs of Thailand in China. Initial scores for each city are given based on the evaluation on access to government, access to key companies, economic dynamic, access to SME and team Thailand integration for further evaluation.

The structure of the Office of Industrial Affairs of Thailand in China is proposed to include 1 Minister Counsellor, 2 Thai assistants and 3 local staff. The budget including rent, equipment and salary is estimated between 6 to 10 million baht. The major process to deal with the government offices for setting up the Office of Industrial Affairs of Thailand in China is also highlighted based on information of other ministries in Thailand.